

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 22 grudnia 2021 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych

I Oddział w Ł. na podstawie ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z FUS (Dz. U z 2016, poz. 887 t.j.) ponownie ustalił wartość kapitału początkowego M. D.. Kapitał początkowy ustalony na dzień 1.01.1999 r. wyniósł 113.100,35 zł. Ustalony w oparciu o przeciętną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne z 10 kolejnych lat kalendarzowych, to jest okresu od 01.01.1989 r. do 31.12.1998 r. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego wyniósł 133,32 %. Podstawę wymiaru kapitału początkowego ustalono w wyniku pomnożenia wskaźnika wysokości podstawy wymiaru wynoszącego 133,32 % przez kwotę 1220,89 zł, tj. kwotę bazową. Do ustalenia wysokości kapitału początkowego przyjęto okresy składkowe w ilości: 17 lat, 4 miesiące i 1 dnia oraz okresy nieskładkowe: 5 dni.

Zakład przyjął, że współczynnik proporcjonalny do osiągniętego do 31.12.1998r. - wieku oraz okresu składkowego i nieskładkowego dla wnioskodawcy wynosi 59, 53 %.

Współczynnik ten służy do obliczenia części 24% kwoty bazowej. Wysokość 24% kwoty bazowej wynosi 293,01 zł.

Do ustalenia współczynnika przyjęto wiek w dniu 31.12.1998r. - po zaokrągleniu do pełnych lat - wynoszący 42 lata oraz łączny staż ubezpieczeniowy - wynoszący 6246 dni.

Do ustalenia wartości kapitału początkowego Zakład nie uwzględnił okresów:

- od 28.12. 1991 r. do 08.06.1992 r. - okres nie pobierania zasiłku dla bezrobotnych - niestawienie się w terminie,
- od 01.07.1993 r. do 19.07.1995 r., gdyż ww. okresie ubezpieczony był zarejestrowany w Powiatowym Urzędzie Pracy jako osoba bezrobotna bez prawa do wypłaty zasiłku, a więc nie podlegał ubezpieczeniu,
- od 01.09.1995 r. do 02.09.1995 r., gdyż w tym okresie ubezpieczony przebywał na urlopie bezpłatnym.

Zakład nie uwzględnił także dochodu z 1989 r. w kwocie 461.250,00 zł, gdyż wykazana kwota obejmuje premię oraz nagrodę z zysku, a od nagrody z zysku nie było obowiązku odprowadzania składki na ubezpieczenie społeczne.

Organ rentowy podkreślił, że uwzględnił przedłożone zaświadczenie o zatrudnieniu i wynagrodzeniu z 23.11.2021 r. w wartości kapitału początkowego.

Jednocześnie skorygował dochód wykazany w 1989 r. na zaświadczeniu o zatrudnieniu i wynagrodzeniu z 16.03.2001 r. z Kombinatu Budownictwa (...), ponieważ wykazana kwota 461 250,00 zł obejmuje premię oraz nagrodę z zysku, a od nagrody z zysku nie było obowiązku odprowadzania składek na ubezpieczenie społeczne. Zakład poinformował, że uwzględni premię w podstawie wymiaru kapitału początkowego, jeśli ubezpieczony przedłoży zaświadczenie z zakładu pracy z informacją w jakiej wysokości ją otrzymał.

(decyzja k. 38 – 39 akt kapitałowych ZUS)

M. D. w ustawowym terminie odwołał się od powyższej decyzji, uznając ją za krzywdzącą i wniósł o jej zmianę i ponowne ustalenie wysokości kapitału początkowego. Ubezpieczony podniósł, że w wyniku ponownego ustalenia kapitału początkowego podstawa jego wymiaru została obniżona z kwoty 1.660,41 zł do kwoty 1.627,69 zł. Wynikało to z nieuwzględnienia kwoty premii otrzymanej w 1989 r. jako części wynagrodzenia uzyskanego w (...), mimo, że płatnik w dostarczonym zaświadczeniu o zatrudnieniu i wynagrodzeniu Rp-7 zaznaczył, że od podanych w nim kwot zostały odprowadzone składki na ubezpieczenie społeczne. Płatnik nie wyszczególnił żadnej kwoty, od której nie zostałaby odprowadzona składka, więc należy przyjmować, że została ona odprowadzona od całości wypłaconego wynagrodzenia. Wnioskodawca podkreślił też, że ponadto z tabeli z wyliczeniem wskaźnika za rok 1990, mimo takich

samych danych wyjściowych w kolumnach 3 i 4, wynik w kolumnie 5 (3:4) jest inny (31,41%), niż w pierwotnie wydanej decyzji (35,90%).

(odwołanie k. 3)

Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. wniósł o oddalenie odwołania wywodząc jak w zaskarżonej decyzji. Dodatkowo wskazał, że w decyzji z dnia 05.11.2021r. przy obliczaniu wysokości kapitału początkowego popełniono dwa błędy w zakresie lat 1989 - 1990. W związku z powyższym w dniu 22.12.2021r. wydano decyzję o ponownym ustaleniu kapitału początkowego.

Za 1989r. nieprawidłowo przyjęto całkowitą kwotę wynagrodzenia wskazaną w druku Rp-7 w wysokości 1.660.316,00 zł, gdyż powinna być przyjęta kwota 1.199.066, 00 zł, a więc wynagrodzenie zasadnicze + kwota rekompensaty + świadczenia wypłacone zamiast wynagrodzenia z pominięciem kwoty 461.250,00 zł opisanej jako premia + zysk, ponieważ kwota ta obejmuje zarówno premię, jak i nagrodę z zysku, a od nagrody z zysku nie było w tym okresie obowiązku odprowadzania składek na ubezpieczenia społeczne, a jednocześnie nie wiadomo w jakiej wysokości przysługiwała wnioskodawcy sama premia bez nagrody z zysku. Stąd obniżenie wskaźnika wymiaru w 1989r. z wartości 80,30% do wartości 57,99%.

Za 1990r. nieprawidłowo ustalono ilość miesięcy podlegania ubezpieczeniom społecznym, gdyż w rzeczywistości wnioskodawca w tym ubezpieczeniu pozostawał przez 8, a nie 7 miesięcy, a więc osiągnięte wynagrodzenie w kwocie 2,587.650,00 zł przyjęto do kwoty przeciętnego wynagrodzenia za 8 miesięcy 1990r., tj. 1.029.637,00 zł x 8 miesięcy = 8.237.096,00 zł i to spowodowało obniżenie wskaźnika wymiaru z 35,90% na 31,41%.

Powyższe zmiany przyjęte za 1989 i 1990 rok spowodowały obniżenie wskaźnika wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego liczonego z lat 1989-1998 do 133,32% i obniżenia kapitału początkowego obliczonego na dzień 01.01.1999r. do wartości 113.100,3 zł.

(odpowiedź na odwołanie k. 4- 4 verte)

Na terminie rozprawy bezpośrednio poprzedzającej wydanie wyroku z dnia 24 sierpnia 2022 r. ubezpieczony sprecyzował swoje stanowisko w sprawie i poparł odwołanie oraz oświadczył, że zgadza się z hipotetycznym wyliczeniem ZUS z dnia 26.07.2022 r. Pełnomocnik ZUS wniósł o oddalenie odwołania.

(e – protokół z dnia 24.08.2022 r. oświadczenie wnioskodawcy 00:02:49, oświadczenie pełnomocnika ZUS 00:02:49, płyta CD k. 70)

Sąd Okręgowy w Łodzi ustalił co następuje:

Wnioskodawca M. D. urodził się w dniu (...)

(okoliczność bezsporna)

Ubezpieczony w okresie od 07.03.1989 r. do 31.01.1990 r. był zatrudniony na umowę o pracę w pełnym wymiarze czasu pracy w Kombinacie Budownictwa (...) w Ł. jako specjalista w D. Organizacyjno – Prawnym. W okresach od 26.04.1989 r. do 27.04.1989 r. oraz od 11.08.1989 r. do 12.08.1989 r. wnioskodawca korzystał z urlopów bezpłatnych.

(świadcstwo pracy k. 7, zaświadczenie Rp – 7 k. 10, karta wynagrodzeń 47 - 48 akt ZUS, umowa o pracę k. 30, k. 32)

Z tytułu zatrudnienia na umowę o pracę w Kombinacie Budownictwa (...) w Ł. ubezpieczony poza wynagrodzeniem zasadniczym otrzymywał także takie dodatkowe składniki wynagrodzenia jak: premia regulaminowe, dodatek stażowy oraz nagrody z zysku.

(zaświadczenie Rp – 7 k. 10, karta wynagrodzeń 47 - 48, umowa o pracę k. 30, k. 32, angaże k. 31, k. 33 – 35, k. 37 - 39)

Wynagrodzenie ustalone kwotowo za wskazany wyżej okres zatrudnienia wyniosło odpowiednio:

- od 07.03.1989 r. do 31.12.1989 r. – 1.627.166 zł (łącznie ze składnikiem w postaci premii regulaminowej);

- od 01.01.1990 r. do 31.01.1990 r. – 412.800,00 zł.

(wyliczenie hipotetyczne ZUS k. 64 verte, karta wynagrodzeń 47 - 48)

W dniu 13 września 2021 r. M. D. złożył w organie rentowym wniosek o ustalenie wysokości kapitału początkowego.

(wniosek k. 1 – 2 akt kapitałowych ZUS)

Decyzją z dnia 5 listopada 2021 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych

I Oddział w Ł. na podstawie ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z FUS (Dz. U z 2016, poz. 887 t.j.) ustalił wartość kapitału początkowego M. D.. Kapitał początkowy ustalony na dzień 1.01.1999 r. wyniósł 114.640,68 zł. Ustalony w oparciu o przeciętną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne z 10 kolejnych lat kalendarzowych, to jest okresu od 01.01.1989 r. do 31.12.1998 r. wskaźnik wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego wyniósł 136,00 %. Podstawę wymiaru kapitału początkowego ustalono w wyniku pomnożenia wskaźnika wysokości podstawy wymiaru wynoszącego 136,00 % przez kwotę 1220,89 zł, tj. kwotę bazową. Do ustalenia wysokości kapitału początkowego przyjęto okresy składkowe w ilości: 17 lat, 4 miesiące i 1 dnia oraz okresy nieskładkowe: 5 dni.

Zakład przyjął, że współczynnik proporcjonalny do osiągniętego do 31.12.1998r. - wieku oraz okresu składkowego i nieskładkowego dla wnioskodawcy wynosi 59, 53 %.

Współczynnik ten służy do obliczenia części 24% kwoty bazowej. Wysokość 24% kwoty bazowej wynosi 293,01 zł.

Do ustalenia współczynnika przyjęto wiek w dniu 31.12.1998r. - po zaokrągleniu do pełnych lat - wynoszący 42 lata oraz łączny staż ubezpieczeniowy - - wynoszący 6246 dni.

Do ustalenia wartości kapitału początkowego Zakład nie uwzględnił okresów:

- od 28.12. 1991 r. do 08.06.1992 r. - okres nie pobierania zasiłku dla bezrobotnych - niestawienie się w terminie,

- od 01.07.1993 r. do 19.07.1995 r., gdyż ww. okresie ubezpieczony był zarejestrowany w Powiatowym Urzędzie Pracy jako osoba bezrobotna bez prawa do wypłaty zasiłku, a więc nie podlegał ubezpieczeniu,

- od 01.09.1995 r. do 02.09.1995 r., gdyż w tym okresie ubezpieczony przebywał na urlopie bezpłatnym.

(decyzja k. 24 – 25 akt kapitałowych ZUS)

W dniu 12 stycznia 2021 r. ubezpieczony złożył w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych wniosek o ponowne ustalenie wartości kapitału początkowego. Do przedmiotowego wniosku załączył zaświadczenia o zatrudnieniu i wynagrodzeniu ze Szkoły Policji w S..

(wniosek k. 27 -28, zaświadczenie k. 31 -32, k. 35- 35 v akt kapitałowych ZUS)

Zaskarżoną decyzją z dnia 22 grudnia 2021 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. na podstawie ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z FUS (Dz. U z 2016, poz. 887 t.j.) ponownie ustalił wartość kapitału początkowego M. D.. Kapitał początkowy ustalony na dzień 1.01.1999 r. wyniósł 113.100,35 zł. Ustalony w oparciu o przeciętną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne z 10 kolejnych lat kalendarzowych, to jest okresu od 01.01.1989 r. do 31.12.1998 r. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego wyniósł 133,32 %. Podstawę wymiaru kapitału początkowego ustalono w wyniku pomnożenia wskaźnika wysokości podstawy wymiaru

wynoszącego 133,32 % przez kwotę 1220,89 zł, tj. kwotę bazową. Do ustalenia wysokości kapitału początkowego przyjęto okresy składkowe w ilości: 17 lat, 4 miesiące i 1 dnia oraz okresy nieskładkowe: 5 dni.

Zakład przyjął, że współczynnik proporcjonalny do osiągniętego do 31.12.1998r. - wieku oraz okresu składkowego i nieskładkowego dla wnioskodawcy wynosi 59, 53 %.

Współczynnik ten służy do obliczenia części 24% kwoty bazowej. Wysokość 24% kwoty bazowej wynosi 293,01 zł.

Do ustalenia współczynnika przyjęto wiek w dniu 31.12.1998r. - po zaokrągleniu do pełnych lat - wynoszący 42 lata oraz łączny staż ubezpieczeniowy - po zaokrągleniu w górę do pełnych lat - wynoszący 6246 dni.

Do ustalenia wartości kapitału początkowego Zakład nie uwzględnił okresów:

- od 28.12. 1991 r. do 08.06.1992 r. - okres nie pobierania zasiłku dla bezrobotnych - niestawienie się w terminie,
- od 01.07.1993 r. do 19.07.1995 r., gdyż ww. okresie ubezpieczony był zarejestrowany w Powiatowym Urzędzie Pracy jako osoba bezrobotna bez prawa do wypłaty zasiłku, a więc nie podlegał ubezpieczeniu,
- od 01.09.1995 r. do 02.09.1995 r., gdyż w tym okresie ubezpieczony przebywał na urlopie bezpłatnym.

Zakład nie uwzględnił także dochodu z 1989 r. w kwocie 461.250,00 zł, gdyż wykazana kwota obejmuje premię oraz nagrodę z zysku, a od nagrody z zysku nie było obowiązku odprowadzania składki na ubezpieczenie społeczne.

Organ rentowy podkreślił, że uwzględnił przedłożone zaświadczenie o zatrudnieniu i wynagrodzeniu z 23.11.2021 r. w wartości kapitału początkowego.

Jednocześnie skorygował dochód wykazany w 1989 r. na zaświadczeniu o zatrudnieniu i wynagrodzeniu z 16.03.2001 r. z Kombinatu Budownictwa (...), ponieważ wykazana kwota 461 250,00 zł obejmuje premię oraz nagrodę z zysku, a od nagrody z zysku nie było obowiązku odprowadzania składek na ubezpieczenie społeczne. Zakład poinformował, że uwzględni premię w podstawie wymiaru kapitału początkowego, jeśli ubezpieczony przedłoży zaświadczenie z zakładu pracy z informacją w jakiej wysokości ją otrzymał.

(decyzja k. 38 – 39 akt kapitałowych ZUS)

W toku postępowania Zakład Ubezpieczeń Społecznych, w dniu 26 lipca 2022 r. dokonał hipotetycznego wyliczenia wysokości kapitału początkowego wnioskodawcy. Wskaźnik podstawy wymiaru kapitału początkowego został wyliczony z uwzględnieniem wynagrodzenia z 10 kolejnych lat kalendarzowych, tj. lat 1989 - 1998 przy przyjęciu za okres zatrudnienia od 07.03.1989 r. do 31.01.1990 r. w Kombinacie Budownictwa (...) w Ł. na podstawie przedłożonych dokumentów w postaci: karty wynagrodzeń, umowy o pracę oraz angaży. Przyjęto w 1989 r. kwotę wynagrodzenia w wysokości 1.627.166 zł z uwzględnieniem premii, wyłączając kwotę nagrody z zysku w wysokości 33.150 zł.

Ponadto wyłączono z okresu ubezpieczenia urlopy bezpłatne od 26.04.1989 r. do 27.04.1989 oraz od 11.08.1989 r. do 12.08.1989 r. wykazane na karcie wynagrodzeń.

W ten sposób wyliczony wskaźnik wyniósł 135,39 %.

Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego został wyliczony przy przyjęciu za lata 1989 - 1998 niżej wskazanych kwot:

- 1989 r. – 1627.166,00 zł (wpw 78,70 %);
- 1990 r. – 2587.650,00 zł (wpw 31,41 %) ;

- 1991 r. – 6901.700,00 zł (wpw 32,49 %);
- 1992 r. – 6567.750,00 zł (wpw 31,97 %);
- 1993 r. – 7523.150,00 zł (wpw 31,39 %);
- 1994 r. – 0,00 zł (wpw 0,00 %);
- 1995 r. – 756,85 zł (wpw 53,86 %);
- 1996 r. – 27.567,33 zł (wpw 263,16 %);
- 1997 r. – 48.329,04 zł (wpw 379,26 %);
- 1998 r. – 67.179,84zł (wpw 451,66 %).

Kapitał początkowy według stanu na dzień 1.01.1999 roku wyniósł 113.938,44 zł. Podstawę wymiaru kapitału początkowego ustalono w wyniku pomnożenia wskaźnika wysokości podstawy wymiaru wynoszącego 135,39 % przez kwotę 1220,89 zł, tj. kwotę bazową. Do ustalenia wysokości kapitału początkowego przyjęto okresy składkowe w ilości: 17 lat, 3 miesiące i 28 dni oraz nieskładkowe w ilości: 5 dni. Zakład przyjął, że współczynnik proporcjonalny do osiągniętego do 31.12.1998r. - wieku oraz okresu składkowego i nieskładkowego dla wnioskodawcy wynosi 59,52 %.

Współczynnik ten służy do obliczenia części 24% kwoty bazowej. Wysokość 24% kwoty bazowej wynosi 293,01 zł.

Do ustalenia współczynnika przyjęto wiek w dniu 31.12.1998r. - po zaokrągleniu do pełnych lat - wynoszący 42 lata oraz łączny staż ubezpieczeniowy - wynoszący 6243 dni.

(pismo ZUS z dnia 26.07.2022 r. k. 52, hipotetyczne wyliczenie ZUS k. 58 - 64)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o całość materiału dowodowego zebranego w sprawie, w szczególności o dokumenty zawarte w załączonych do akt sprawy aktach ZUS, a także w oparciu o dokumenty osobowo – płacowe z Kombinatu Budownictwa (...) w Ł..

Ponadto Sąd przyjął za wiarygodne hipotetyczne wyliczenie przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych wysokości kapitału początkowego, które jest całkowicie zgodne z dokumentacją źródłową w postaci: karty wynagrodzeń, umowy o pracę oraz angaży z Kombinatu Budownictwa (...) w Ł., a także odpowiada treści przepisów ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych z dnia 17 grudnia 1998 r. Dokumentacja źródłowa nie budziła żadnych zastrzeżeń Sądu, jak i stron postępowania.

Tylko przyjęcie sposobu ustalenia wynagrodzenia M. D. w hipotetycznym wyliczeniu organu rentowego w oparciu o wskazaną wyżej dokumentację pozwoli na najbardziej precyzyjne określenie wysokości zarobków wnioskodawcy w spornym okresie zatrudnienia w Kombinacie Budownictwa (...) w Ł..

Podkreślić przy tym należy, że sam wnioskodawca również ostatecznie wniósł o przeliczenie kapitału początkowego na podstawie tego hipotetycznego wyliczenia ZUS wobec braku innych dokumentów na potwierdzenie wysokości jego zarobków i nie kwestionował tego wyliczenia.

Sąd Okręgowy w Łodzi zważył co następuje:

W świetle zebranego w sprawie materiału dowodowego odwołanie M. D. zasługuje na uwzględnienie.

W myśl art. 173 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz. U z 2022 r. poz. 504 z późn. zm.) dla ubezpieczonych urodzonych po dniu 31 grudnia 1948 r., którzy przed

dniem wejścia w życie ustawy opłacali składki na ubezpieczenie społeczne lub za których składki opłacali płatnicy składek, ustala się kapitał początkowy.

Zgodnie z ust. 3 wartość kapitału początkowego ustala się na dzień wejścia w życie cytowanej ustawy.

Stosownie do treści art. 174 ust. 1 ustawy emerytalnej kapitał początkowy ustala się na zasadach określonych w art. 53, z uwzględnieniem ust. 2-12.

Przy ustalaniu kapitału początkowego przyjmuje się przebyte przed dniem wejścia w życie ustawy:

- 1) okresy składkowe, o których mowa w art. 6;
- 2) okresy nieskładkowe, o których mowa w art. 7 pkt 5;
- 3) okresy nieskładkowe, o których mowa w art. 7 pkt 1-4 i 6-12, w wymiarze nie większym niż określony w art. 5 ust. 2. (ust. 2)

Podstawę wymiaru kapitału początkowego ustala się na zasadach określonych w art. 15, 16, 17 ust. 1 i 3 oraz 18, z tym że okres kolejnych 10 lat kalendarzowych ustala się z okresu przed dniem 1 stycznia 1999 r. (ust. 3)

Z kolei w myśl art. 15 ustawy podstawę wymiaru emerytury i renty stanowi ustalona w sposób określony w ust. 4 i 5 przeciętna podstawa wymiaru składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe lub na ubezpieczenie społeczne na podstawie przepisów prawa polskiego. Na wniosek ubezpieczonego podstawę wymiaru emerytury lub renty może stanowić ustalona w sposób określony w ust. 4 i 5 przeciętna podstawa wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne lub ubezpieczenia emerytalne i rentowe w okresie 20 lat kalendarzowych przypadających przed rokiem zgłoszenia wniosku, wybranych z całego okresu podlegania ubezpieczeniu (ust. 6 cytowanego artykułu).

Zgodnie natomiast z treścią art. 15 ust. 2a cytowanej ustawy o emeryturach i rentach z FUS jeżeli nie można ustalić podstawy wymiaru składek w okresie pozostawania w stosunku pracy wskazanym do ustalenia podstawy wymiaru emerytury i renty, za podstawę wymiaru składek przyjmuje się kwotę obowiązującego w tym okresie minimalnego wynagrodzenia pracowników, proporcjonalnie do okresu podlegania ubezpieczeniu i wymiaru czasu pracy. (por. też uchwałę Sądu Najwyższego z dnia 7 maja 2003 roku o sygn. III UZP 2/03 opubl. w OSNAPiUS z 2003 roku nr. 14 , poz.338)

Z treści § 22 ust. 1 Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 11 października 2011 roku w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno – rentowe (Dz. U. z 2011 roku poz. 237, nr 1412) wynika, że jeżeli ustawa nie stanowi inaczej, środkiem dowodowym stwierdzającym okresy zatrudnienia na podstawie umowy o pracę, powołania, wyboru, mianowania oraz spółdzielczej umowy o pracę jest świadectwo pracy, zaświadczenie płatnika składek lub innego właściwego organu, wydane na podstawie posiadanych dokumentów lub inny dokument, w tym w szczególności:

- 1) legitymacja ubezpieczeniowa;
- 2) legitymacja służbowa, legitymacja związku zawodowego, umowa o pracę, wpis w dowodzie osobistym oraz pisma kierowane przez pracodawcę do pracownika w czasie trwania zatrudnienia. Jednakże judykatura stoi na stanowisku, że w postępowaniu sądowym nie obowiązują ograniczenia, co do środków dowodowych stwierdzających wysokość zarobków lub dochodów stanowiących podstawę wymiaru emerytury lub renty. (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 25 lipca 1997 roku, II UKN 186/97, OSNP 1998/11/342, wyrok Sądu Najwyższego z dnia 16 czerwca 2006 roku, I UK 115/06).

Wysokość zarobków, której pochodną jest podstawa wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne, jest faktem mającym istotne znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy (art. 227 k.p.c), który w postępowaniu przed sądem może być udowodniany wszelkimi środkami dowodowymi, które sąd uzna za celowe i pożądane. Wysokość uzyskiwanego

uposażenia może być zatem ustalana także przy pomocy innych pisemnych środków dowodowych pochodzących od pracodawcy, czy też nawet dowodów pośrednich, nie wyłączając zeznań świadków - aczkolwiek wskazujących wprost na wysokość wynagrodzenia zainteresowanego (por. wyrok Sądu Najwyższego z 25.07.1997 r., II UKN 186/97, OSNP 1998/11/342; wyrok Sądu Najwyższego z 14.06.2006r., I UK 115/06, (...) 2007, nr 17-18, poz.257, str. 753).

Zgodnie natomiast z dyspozycją art. 6 k.c. to na odwołującym się M. D., ciążył ciężar dowodowy w przedmiotowej sprawie, zatem to on powinien udowodnić okoliczności, z których wywodzi skutki prawne. Samo zaś twierdzenie strony nie jest dowodem, a twierdzenie dotyczące istotnej dla rozstrzygnięcia sprawy okoliczności (art. 227 k.p.c.) powinno być udowodnione przez stronę to twierdzenie zgłaszającą (art. 232 k.pc.).

M. D. powinien był więc przedłożyć dowody na podstawie, których możliwym byłoby ustalenie wysokości otrzymywanych wynagrodzeń w spornym okresie zatrudnienia, tj. od 07.03.1989 r. do 31.01.1990 r. w Kombinacie Budownictwa (...) w Ł..

Ubezpieczony za wskazany sporny okres pracy przedłożył wiarygodne dokumenty w postaci: karty wynagrodzeń, umowy o pracę oraz angaży z Kombinatów Budownictwa (...) w Ł..

Na podstawie wyżej wskazanych dokumentów, organ rentowy wyliczył w dniu 26 lipca 2022 r. wysokość wynagrodzenia za sporny okres i obliczył wskaźnik wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego M. D. oraz ustalił wysokość kapitału początkowego, Sąd przypisał przymiot wiarygodności przedmiotowemu wyliczeniu.

Przyjęto w 1989 r. kwotę wynagrodzenia w wysokości 1.627.166 zł z uwzględnieniem premii, wyłączając kwotę nagrody z zysku w wysokości 33.150 zł.

Ponadto wyłączono z okresu ubezpieczenia urlopy bezpłatne od 26.04.1989 r. do 27.04.1989 oraz od 11.08.1989 r. do 12.08.1989 r. wykazane na karcie wynagrodzeń.

Podkreślić należy, że na karcie wynagrodzeń z Kombinatów Budownictwa (...) w Ł. wpisano oprócz stałych składników wynagrodzeń również wypłaty jednorazowe takie jak: nagrody, które należy pominąć, ponieważ wypłaty te były finansowane z wypracowanego zysku i nie były od nich odprowadzane składki na ubezpieczenia społeczne.

Wskazać należy, że zgodnie z § 1 rozporządzenia (...) z 13.12.1976 r. (Dz. U z 1976 r., Nr 40, poz. 239) obowiązującym do 31.12.1983 r. oraz § 1 rozporządzenia (...) z 27.12.1983 r. (Dz. U. z 1983r., Nr 73, poz. 332) obowiązującym od 1.01.1984 r. podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne za pracowników uspołecznionych zakładów pracy stanowią wypłaty pieniężne zaliczone w myśl przepisów o klasyfikacji wynagrodzeń w jednostkach gospodarki uspołecznionej do wynagrodzeń osobowych. \Kwalifikacja ta w spornym okresie dokonana została uchwałą Nr 33 Rady Ministrów z dnia 25 marca 1983 r. w sprawie klasyfikacji wynagrodzeń w jednostkach gospodarki uspołecznionej (Mon. Pol. Nr 15, poz. 85 ze zm.), obowiązująca w okresie od 1 stycznia 1984 r. do 29 marca 2001 r. Zgodnie z § 2 uchwały wynagrodzenia dzielą się na:

- 1) wynagrodzenia osobowe,
- 2) wynagrodzenia bezosobowe,
- 3) honoraria,
- 4) wynagrodzenia agencyjno – prowizyjne,
- 5) nagrody z zakładowego funduszu nagród,
- 6) wypłaty z zysku do podziału i z nadwyżki bilansowej w spółdzielniach,
- 7) rekompensaty pieniężne z tytułu wzrostu cen detalicznych.

Nie było więc podstaw do kwalifikowania nagrody wypłaconej z zysku jako składnika wynagrodzenia osobowego wypłaconego z osobowego funduszu płac, skoro zaliczała się ona do odrębnej kategorii funduszu płac.

Natomiast w wysokości wynagrodzeń należało uwzględnić składniki takie jak: premie regulaminowe, gdyż, od tych składników wynagrodzenia były odprowadzane składki na ubezpieczenia społeczne.

W obliczu tak poczynionych ustaleń przy przyjęciu, do ustalenia podstawy wymiaru kapitału początkowego, wynagrodzeń osiągniętych przez odwołującego się w okresie 10 kolejnych lat kalendarzowych, to jest z lat: 1989 - 1998, wskaźnik wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego wyniósł 135,39 % i okazał się wyższy od poprzednio przyjętego w konsekwencji dając wyższą wartość kapitału początkowego wynoszącą 113.938,44 zł, co czyni złożone odwołanie zasadnym.

Należy przy tym podkreślić, iż przyjęte przez Sąd, a także w hipotetycznym wyliczeniu z dnia 26.07.2022 r. wynagrodzenia wnioskodawcy są wynagrodzeniami niewątpliwymi wynikającymi z załączonych dokumentów źródłowych.

Wysokości wynagrodzenia lub danego składnika wynagrodzenia nie można bowiem ustalać w sposób przybliżony, ale pewny, na podstawie konkretnego dokumentu bądź jego kopii, który zachował się w dokumentacji osobowej ubezpieczonego (ostatecznie w oparciu o wiarygodne i precyzyjne zeznania świadków). W takim wypadku uwzględnić można składniki wynagrodzenia, które są pewne, wypłacane były w danym okresie, stałe i w określonej wysokości (por. wyrok Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 18 stycznia 2012 r., III AUa 1555/11, LEX nr 1113058).

Wysokość podstawy wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne w danych okresach, przyjmowana dla potrzeb ustalenia wysokości świadczeń emerytalno-rentowych, wynikać musi z nie budzących żadnych wątpliwości, spójnych i precyzyjnych dowodów. (vide wyrok Sądu Apelacyjnego w Gdańsku, z dnia 3 grudnia 2015 r. .III AUa 1088/15 LEX nr 1960794).

Mając na uwadze, że dokonane wyliczenie kapitału początkowego jest dla ubezpieczonego korzystniejsze od dotychczasowego, Sąd Okręgowy w Łodzi na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. zmienił zaskarżoną decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych I Oddziału w Ł. i orzekł jak w sentencji wyroku zgodnie z treścią hipotetycznego wyliczenia organu rentowego.

K.B.

ZARZĄDZENIE

odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć organowi rentowemu, wypożyczając akta emerytalne.